

TÖÖINSPEKTSIOON

Füsioloogiline ohutegur Eesti töökeskkonnas

Silja Soon

Järelevalve osakonna juhataja

24.11.2020

Kas Eesti töökeskkonnas on füüsiline ülekoormus probleem?

- 2005
- Ettevõtte – õmblustööstus
- Kutsehaige – õmbleja
- Kutsehaigus – ülekoormushaigus: karpaalkanalite sündroomid kätel; kaela-õlavöötme müofastsiaalsed valud; parema küünarliigese epikondüliidid; dorsalgia
- Põhjused – korduvad ühetaolised liigutused, pidev mõõdukas koormus, töö sundasendis
- Tööandja imestamine – kas tõesti mõõdukas kogus näputööd võib tervisele nii laastavalt mõjuda?
- Vastus – jah, võib ja mõjub ka edaspidi

Millised on peamised rikkumised täna?

- Riskianalüüsis ei ole õigesti hinnatud füüsilisest ülekoormusest põhjustatud terviserisk
 - Sundasendid, sealhulgas ebamugavad ja koormavad tööasendid
 - Ülemäärased kerepöörded
 - Sundliigutused
 - Raskuste teisaldamine

Millised on peamised rikkumised täna?

- Kavandamata on abinõud terviseriskide vältimiseks
 - Abinõud ei ole täidetavad
 - Töö kergendamisele ei ole üldse mõeldud
- Tervisekontrolli ei korraldata
 - Jäetakse tähelepanuta arsti soovitusel ja ettepanekud
- Töötajate juhendamine on pealiskaudne
 - Töötajad ei järgi tööandja juhiseid
 - Tööandja ei kontrolli juhiste täitmist

Tööõnnetused

- 2019. aasta mõned näited
 - Õnnetuse põhjustas võimalik ebasoodne põlve asend raskusega kraavi kallakust üles liikudes, ülekoormus sundasendis töötamisel
 - Töötaja tegeles kaupade komplekteerimisega ja raskuste käsitsi teisaldamisega ning vaja oli teisaldada 8 toorjuustu kasti. Töötaja otsustas, et teisaldab neid 4 kasti kaupa (tõstis korraga üksteise peale laotud 4 kastist koosnevat torni). Pärast 4 kasti teisaldamist hakkas töötaja viimast nelja kasti teisaldama, kui tundis tegevuse ajal tugevat valu ja rebenemistunnet vasakus rinna pooles.

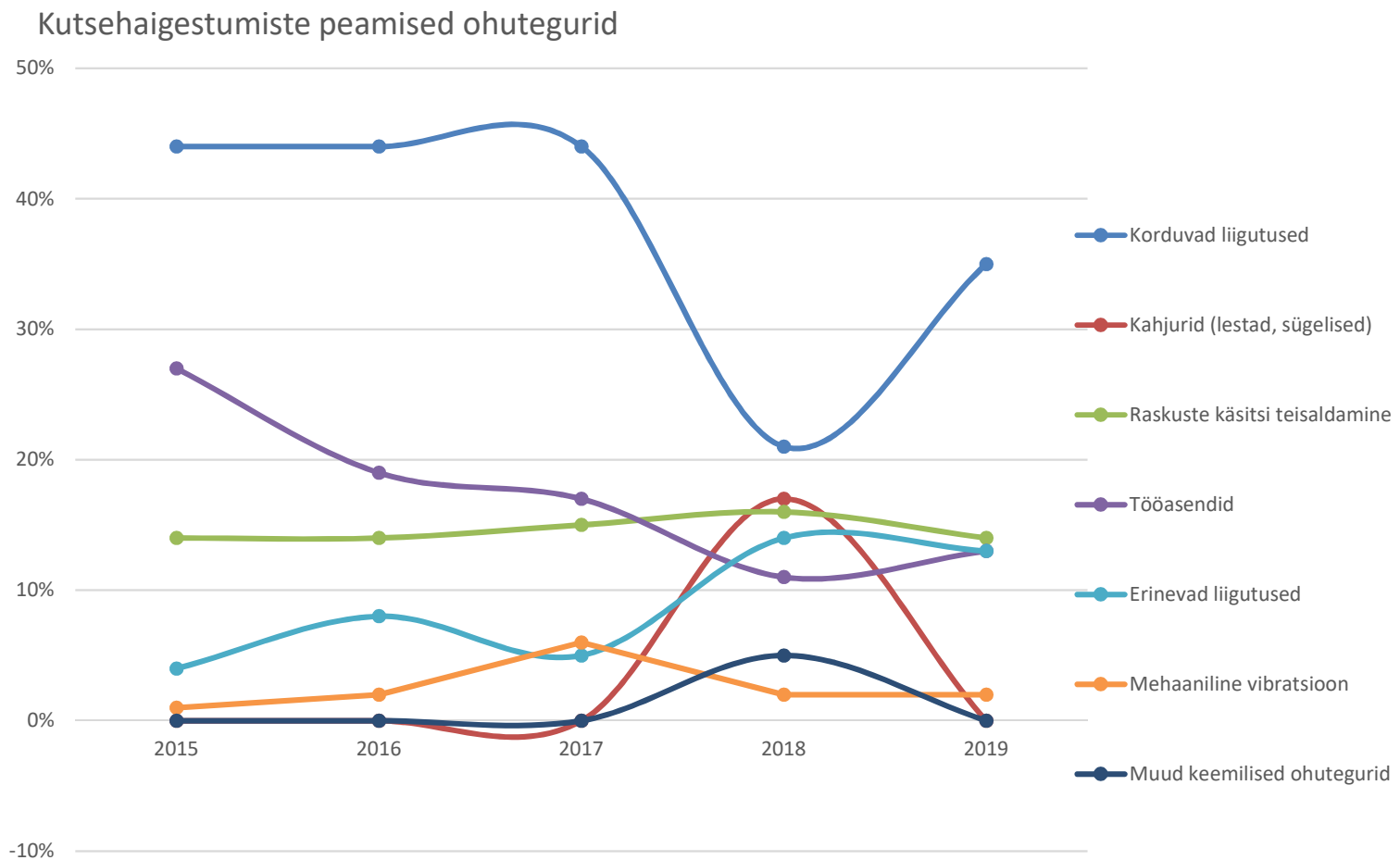
Tööõnnetused

- 2019. aasta mõned näited
 - Laotööline hakkas kaablit kerima ja kummardas, et võtta kaabli otsast. Tõustes tundis töötaja kohutavat valu alaseljas nii, et ei saanud algul liikuda
 - Töötaja tõstis kaubakaste kastitorni otsast alla
 - Õnnetuse põhjuseks raskuste teisaldamine – töötaja kasutas vale töövõtet, sest ta ei kasutanud tõsteseadet. Käsitsi teisaldati liiga rasket raskust (lubatud kuni 40kg vastavalt ohutusjuhendile)
 - Tööataja komplekteeris tellimusi ja teisaldas raskusi

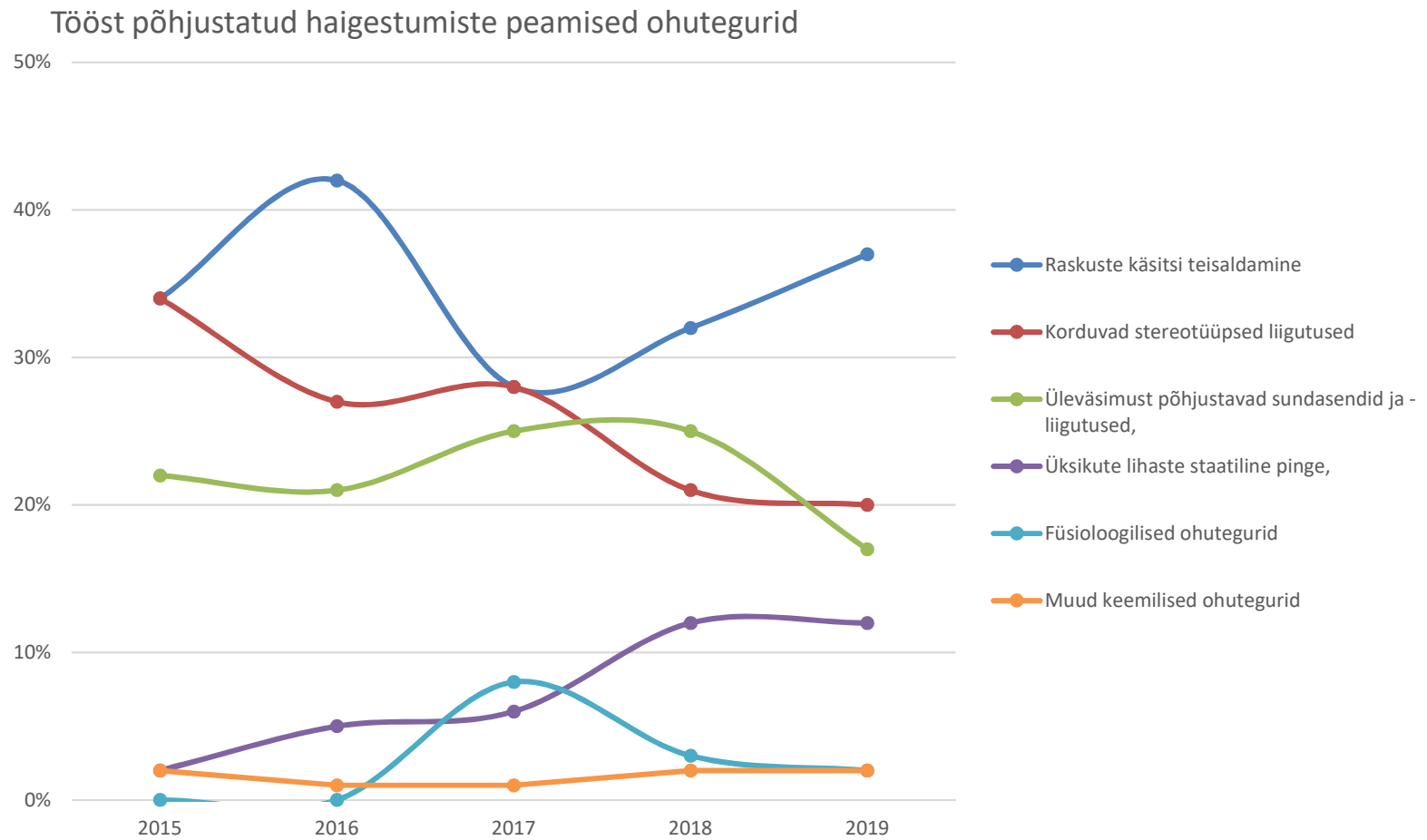
Tööõnnetused

- 2020. aasta mõned näited
 - Töötaja väänas raskuste tõstmisel vasakut rannet
 - Töötaja tõstis kedagi appi kutsumata ca 40 kg kasti
 - Kannatanu tegevus tööõnnetuse hetkel: raskuste tõstmine (30 kg kast)
 - Töötaja teisaldas kasti, milles oli 12 pudelit, kasti kaal umbes 16 kg. Kast oli vaja tõsta riiulilt kärusse
 - Töötajal oli vaja vahetada tühjaks saanud õllevaati. Uus vaat kaalus umbes 38 kg ja seda rinna kõrguselt tõstes vigastas töötaja oma selga
 - Töötaja hakkas tõstma kasti konteinerist kärru ja selle tegevuse käigus tundis õlas raginat ja valu
 - Käsitsi raskuste teisaldamise käigus venitas töötaja oma selga.

Töoga seotud haigused

Töoga seotud haigused

Kutsehaigused

- 2020. aasta – 95% juhtudest on seotud füüsilise ülekoormusega tööl
- Näide 2020:
- Tööandja esitas uurimise käigus töökeskkonna riskianalüüsi, mis oli koostatud 2014
- Tööandja hinnang tööasendile:
 - Seisev tööasend– riski suurus II
 - Vastuvõetav risk
 - Ohuteguri esinemissagedus on ebatõenäoline
- Tööd tehti seistes kogu tööpäeva jooksul

Kutsehaigused

- Tööandja hinnang tööliigutustele:
 - Töö toimub sundliigutusi tehes – riski suurus II
 - Vastuvõetav risk
 - Ohuteguri esinemissagedus on ebatõenäoline
- Igapäevane töö toimus sundliigutustega, kus enim on koormatud käed ja sõrmed
- Tööandja hinnang raskuste käsitsi teisaldamisele – puudub, kuid on märgitud, et kastid kaaluvad kuni 10 kg
- Esimene tervisekontroll 6 aastat pärast tööle asumist

Sihtkontroll 2020

- Fookuses luu- ja lihaskonna ülekoormuse vältimine
- Kontrollitud 71 ettevõtet
- Puudusi avastatud 90% ettevõtetes
- Ettekirjutuse said 63% ettevõtetest
- Puuduste koguarv – 296 (4 puudust ettevõtte kohta)
- Ettekirjutuste koguarv - 145

Sihtkontroll 2020

- Ettevõtete jaotus

Metalltoodete tootmine	18
Puidutööstus	11
Tekstiilitööstus	8
Mööblitööstus	5
Keemiatoodete tootmine	5
Ehitus	5
Tervishoid	3
Toiduainetööstus	3
Paberitööstus	3
Majutus, toitlustus	1
Haridus	2
Kaubandus	2
Muud teenindavad tegevusalad	2
Veevarustus	1
Põllumajandus	1
Haldus ja abitegevus	1
Info ja side	1

Sihtkontroll 2020

Tartu maakond	15
Harjumaa	13
Pärnu maakond	8
Ida-Viru maakond	8
Viljandi maakond	7
Rapla maakond	7
Lääne maakond	5
Võru maakond	4
Lääne-Viru maakond	3
Valga maakond	2

Sihtkontroll 2020

- Kontrolliti 6 alateemat
- Tehti 145 ettekirjutust
 - Füüsilised-füüsikalised ohutegurid töökohal (6,2%)
 - Töötamiskoha vaba ruum, liigutuste sooritamise võimalikkus
 - Töötasapinna kõrgus
 - Liikumisteedel liikumise võimalikkus
 - Liikumisteede seisukord teisaldustööks
 - Abivahendite olemasolu ja kättesaadavus (0,7%)
 - Abivahenditega varustus
 - Abivahendite piisavus

Sihtkontroll

- Töökeskkonna riskianalüüs (33%)
 - Riskianalüüsi korraldamine
 - Riskianalüüsi vastavus tegelikkusele
 - Erinevate ohutegurite hindamine
 - Raskuste teisaldamise hindamine eraldi
- Töötajate juhendamine ja väljaõpe (17%)
 - Riskianalüüsi tulemuste tutvustamine töötajatele
 - Juhendid ergonoomilistest töövõtetest
 - Väljaõpe, et vältida füüsilist ülekoormust
 - Juhendamise registreerimine

Sihtkontroll 2020

- Töö- ja puhkeaja korraldus (2,7%)
 - Tööpäevasisesed vaheajad
- Tervisekontroll (24%)
 - Kas tervisekontroll on korraldatud
 - Kas tervisekontroll on järjepidev
- Muud puudused, millele järgnes ettekirjutus (17%)
 - Tööohutus
 - Kemikaalide kasutamine
 - IKV
 - Psühhosotsiaalse ohuteguri hindamine

Kokkuvõtteks

- Inimese omadusi saab muuta piiratud määral
- Lihtsam on muuta
 - Keskkond
 - Töövahendid
 - Tööprotsess
 - Töörütm
 - Töö psühhosotsiaalne keskkond

- Rick Allen kaotas käe kahekümneaastaselt autoõnnetuses 31.12.1984
- Ansambel Def Leppard sel ajal juba toimis
- Bändikaaslased ei jätnud Rick'i tema murega üksi
- Üheskoos leiti olukorrale lahendus
- Def Leppard tegutseb suhteliselt edukalt tänaseni, ehkki hiilgeaeg jäi 1980-ndatesse

- <https://www.youtube.com/watch?v=Cnbd8cSqDys>

TÖÖINSPEKTSIOON

Aitäh!

Silja Soon

silja.soon@ti.ee